

MAKTABGA TAYYORLOV GURUHLARIDA MATEMATIKANING O‘RNI

SHAKIROVA MALIKA INATULLOYEVNA

*6-sonli Davlat Maktabgacha
ta’lim tashkiloti tarbiyachisi*

Annotatsiya

Ushbu maqolada maktabga tayyorlov guruhlarida matematikaning o‘rni, uning bolalar tafakkuri va intellektual rivojlanishiga ta’siri yoritilgan. Shuningdek, matematik tasavvurlarni shakllantirish jarayonida qo‘llaniladigan samarali pedagogik metodlar, interaktiv yondashuvlar va zamonaviy texnologiyalarning ahamiyati ilmiy asosda tahlil qilingan.

Kalit so‘zlar: matematika, maktabgacha ta’lim, tayyorlov guruhi, mantiqiy tafakkur, son tushunchasi, pedagogik texnologiyalar, STEAM.

Kirish

Maktabgacha ta’lim tizimida bolalarni har tomonlama rivojlantirish muhim vazifa hisoblanadi. Shu jarayonda matematika alohida o‘rin tutadi, chunki u bolalarda mantiqiy fikrlash, tahlil qilish, taqqoslash va xulosa chiqarish ko‘nikmalarini shakllantiradi. Ayniqsa, maktabga tayyorlov guruhlarida matematika mashg‘ulotlari bolalarni maktab ta’limiga tayyorlashning muhim bosqichi hisoblanadi.

Matematika nafaqat sonlarni o‘rgatadi, balki bolaning tafakkurini rivojlantiradi, muammoli vaziyatlarni hal qilishga o‘rgatadi va mustaqil qaror qabul qilish qobiliyatini shakllantiradi.

Asosiy qism

1. Matematik tasavvurlarni shakllantirish

Maktabga tayyorlov guruhlarida matematika elementlari quyidagi yo‘nalishlarda o‘rgatiladi:

Son va sanash ko‘nikmalari

Miqdor va hajm tushunchasi

Shakllar va geometrik figuralar

Vaqt va makon tushunchalari

Taqqoslash (katta-kichik, uzun-qisqa, ko‘p-kam)

Bu bilimlar bolalarning kundalik hayotida ham muhim ahamiyatga ega bo‘lib, ularni real hayotiy vaziyatlarda qo‘llashga yordam beradi.

2. Mantiqiy tafakkurni rivojlantirishdagi o‘rni

Matematika bolalarda mantiqiy fikrlashni rivojlantiruvchi asosiy vositalardan biridir.

Mashg‘ulotlar davomida bolalar:

Muammoli vaziyatlarni hal qiladi

Sabab-oqibat bog‘lanishlarini tushunadi

Tahlil va sintez qiladi

Xulosa chiqaradi

Bu esa ularning keyingi o‘quv faoliyatida muvaffaqiyatga erishishiga zamin yaratadi.

3. O‘yin orqali o‘qitishning ahamiyati

Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun o‘yin – asosiy faoliyat turi hisoblanadi. Shu sababli matematika mashg‘ulotlarini o‘yin asosida tashkil etish samarali hisoblanadi:

Didaktik o‘yinlar

Stol o‘yinlari

Rolli o‘yinlar

Qurish-yasash mashg‘ulotlari

Masalan, “Nechta?”, “Qaysi biri ko‘p?”, “Shaklni top” kabi o‘yinlar bolalarda matematik tushunchalarni mustahkamlaydi.

4. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar

Bugungi kunda matematika mashg‘ulotlarida innovatsion yondashuvlardan foydalanish muhimdir:

Interaktiv metodlar

Multimediya vositalari

STEAM texnologiyasi

Raqamli o‘yinlar

Bu vositalar bolalarning qiziqishini oshiradi va bilimlarni samarali o‘zlashtirishga yordam beradi.

5. Tarbiyachining roli

Matematikani o‘rgatishda tarbiyachining roli juda muhim. U:

Bolalarning yosh va individual xususiyatlarini hisobga oladi

Qiziqarli mashg‘ulotlar tashkil etadi

Har bir bolaga individual yondashadi

Rag‘batlantirish orqali motivatsiyani oshiradi

Shuningdek, ota-onalar bilan hamkorlikda ishlash ham muhim ahamiyatga ega.

Xulosa

Maktabga tayyorlov guruhlarida matematikaning o‘rni beqiyosdir. U bolalarning mantiqiy tafakkuri, intellektual salohiyati va mustaqil fikrlash qobiliyatini

rivojlantiradi. Matematik bilimlar bolalarni maktab ta'limiga puxta tayyorlashda muhim vosita hisoblanadi.

Shu bois matematika mashg'ulotlarini zamonaviy metodlar asosida tashkil etish, o'yin va interaktiv usullardan keng foydalanish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi
2. Maktabgacha ta'limga qo'yiladigan davlat talablari
3. Pedagogika va psixologiya asoslari
4. Zamonaviy ta'lim texnologiyalari bo'yicha manbalar